

ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

(Ілона Бойчевська)

М.Умань, Україна

Для сучасного етапу розвитку суспільства характерним є розширення міжнародних зв'язків України у різних галузях господарства. Відтак, виникає потреба у спілкуванні фахівців-економістів із зарубіжними колегами в процесі економічної діяльності. Темпи розвитку економіки вимагають від випускників економічних спеціальностей достатньо високого рівня знань іноземної мови. У свою чергу, програмні вимоги щодо рівня володіння іноземною мовою студентів немовного закладу вищої освіти передбачають досягнення студентами такого рівня розвитку іншомовних навичок та вмінь, який дозволив би здійснювати безпосереднє спілкування із зарубіжними партнерами у професійній діяльності як в усній так і в письмовій формі.

Багато науковців-філологів займаються проблемами вивчення іноземної мови студентами економічних спеціальностей. Серед них: Н. Драб, Т. Колбіна, Є. Мірошніченко, Л. Манякіна, Г. Скуратівська тощо.

Іноземна мова, зокрема англійська, є важливим засобом міжкультурного спілкування, що сприяє вербальному порозумінню громадян різних країн, дозволяє вільно орієнтуватися і комфортно почуватися у країні, мова якої вивчається. Водночас, ефективна економічна діяльність на міжнародному рівні майже неможлива без подолання мовних бар'єрів. Відповідно до програми з іноземної мови для немовних вищих закладів освіти на момент закінчення навчання студент повинен вміти читати оригінальну літературу з фаху і брати участь в усному спілкуванні іноземною мовою. Для цього потрібно мати певний обсяг знань лексичних навичок. Викладач іноземної мови в немовному ВНЗ повинен враховувати особливості наукових і економічних текстів зі спеціальності, а саме: наявність фахової термінології загальнонаукової лексики,

специфічної службової лексики, тих або інших складних граматичних конструкцій.

Як стверджують науковці, одним зі шляхів інтенсифікації навчання лексики є використання сучасних технічних засобів, насамперед комп'ютера, що удосконалює процес вивчення іноземної мови. Окрім того кваліфіковане та раціональне застосування ПК дає можливість інтенсифікувати навчальний процес і підвищити якість засвоєння матеріалу. У викладанні іноземної мови комп'ютер розглядається як засіб навчання, що дає змогу організувати керовану, самостійну роботу студентів. За допомогою комп'ютера можна спрямувати самостійні заняття студентів за програмою, яка, формуючи навчальні завдання та вказуючи шляхи їх виконання, забезпечує планомірне засвоєння мовного матеріалу, його активізацію, безперервний контроль і корекцію відповідних завдань. Особливо важливим це є для немовних закладів вищої освіти, де на вивчення іноземної мови відводиться порівняно невелика кількість навчальних годин [3].

Провідне місце в рейтингу популярності методик вивчення іноземної мови посідає комунікативний підхід, адже він спрямований на практику спілкування в реальних умовах. Провідний американський психолог Карл Ренсом Роджерс (1902–1987), теоретик і засновник гуманістичної психології, виокремлював кілька важливих факторів, а саме, міжособистісне розуміння, конгруентність (гармонія між комунікацією, досвідом, розумінням), тенденцію до самоактуалізації, які позитивно впливають на процес комунікації, тобто спілкування [1, с. 13]. Саме комунікативний підхід вважаємо за доцільне використовувати при вивченні іноземної мови студентами економічних спеціальностей. Аудіювання або читання, розуміння і репродуктивне відтворення прослуханого або прочитаного як в усній (діалогічній або монологічній) так і в письмовій формі є різновидами комунікативної діяльності. Комунікативно-орієнтовані вправи повинні включати модель, її пояснення та імітацію, відтворення моделі різноманітними способами та комунікацію.

Важливим при викладанні іноземної мови студентам економічних спеціальностей може стати врахування позитивного досвіду зарубіжних країн. Зокрема, у багатьох країнах ЄС та Америці популярними є нетрадиційні технології навчання при вивченні англійської мови як іноземної. Принципи цих технологій полягають у наступному:

- викладання відбувається виключно англійською, що спонукає студентів до спроб англомовної комунікації, в той час як більшість академічних курсів застосовують при вивченні іноземної рідну мову студентів;

- граматика вивчається через комунікаційний аспект, на прикладах;

- застосовуються інтерактивні методи навчання (особливо на перших та других курсах);

- заохочуються будь-які спроби спілкування англійською мовою, схвалюються найменші досягнення студентів, більше уваги приділяється прогресу, а не оріхам;

- викладач проявляє креативність, має власну активну методику, цікавий для студентів, здатний допомогти подолати мовні труднощі [2, с. 26].

Таким чином, при навчанні іноземної мови студентів економічних спеціальностей доцільно керуватися наступними підходами: використовувати технічні засоби навчання, застосовувати комунікативний підхід, враховувати особливості наукових і економічних текстів зі спеціальності, намагатись проводити викладання виключно іноземною мовою, заохочуючи іншомовне спілкування студентів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Богатирьова К. В. Основні засади комунікативного підходу у вивченні іноземної мови / К.В. Богатирьова // Міжнародний досвід у викладанні іноземних мов: тези доповідей. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – с. 13-15.

2. Довженко І. В. Викладання англійської мови як іноземної / І.В. Довженко // Міжнародний досвід у викладанні іноземних мов: тези доповідей. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – с.26-28.
3. Логутіна Н. Шляхи удосконалення викладання іноземної мови в економічному ВНЗ для формування готовності до професійного іншомовного спілкування у майбутніх менеджерів / Н. Логутіна // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. - 2014. - Вип. 32. - С. 116-117. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2014_32_42